Kan een zorgpad zwangerschapsbegeleiding een gedeelde opvolging van de zwangere vrouw faciliteren?

Haio: HOEFKENS Fien , KUL
Promotor: HENDRICKX Kristin
Praktijkopleider: BEGHIN Josefien , Verpooten Liesbeth

Context: In België bestaat de trend de zwangerschap te overmedicaliseren. De zwangere vrouw wordt voornamelijk in tweede lijn opgevolgd en ondergaat over het algemeen een hoog aantal prenatale consultaties en interventies. Het zorgpad zwangerschapsbegeleiding van LMN Antwerpen-Berchem probeert hierin een antwoord te voorzien.

Onderzoeksvraag: “Kan een zorgpad zwangerschapsbegeleiding een gedeelde opvolging van de zwangere vrouw faciliteren?”

Methode: Er werd een prospectief observationeel onderzoek opgezet dat op twee niveau’s werd uitgevoerd. Op praktijkniveau werden nieuwe zwangere patiënten geïnformeerd over het zorgpad met zijn kalender (de aanbevolen consultaties en onderzoeken en de mogelijkheid tot een gedeelde opvolging) en aan de hand van een brochure over de voor- en nadelen van de verschillende opties in begeleiding. Nadien werd aan de patiënten gevraagd een vragenlijst in te vullen. Op regionaal niveau werd aan de huisartsen die interesse toonden in een gedeelde zwangerschapsbegeiding een praktijkbezoek voorgesteld. De artsen werden met dit bezoek geïnformeerd over de inhoud en toepassing van het zorgpad. Nadien werd aan de artsen gevraagd een online vragenlijst in te vullen. Op regionaal niveau werden tot slot ook de gynaecologen bevraagd in een online vragenlijst over hun ideeën rond een gedeelde zwangerschapsbegeleiding en het zorgpad.

Resultaten: In totaal vulden 22 patiënten de vragenlijst in. Hiervan kozen 18 vrouwen (82%) voor een gedeelde opvolging nadat ze volgens de kalender en de brochure werden geïnformeerd. De belangrijkste reden om te kiezen voor een gedeelde opvolging was het feit dat ze met vroedvrouw/huisarts een nauwere therapeutische relatie kunnen aangaan en, in tweede tijd, de laagdrempeligheid van de eerste lijn. Na de praktijkbezoeken vulden in totaal 27 huisartsen de vragenlijst in. De huisartsen staan open voor een gedeelde zwangerschapsbegeleiding en het zorgpad wordt positief onthaald. Van de 35 gynaecologen die werden aangeschreven hebben 7 gynaecologen (20%) de vragenlijst ingevuld. Ook de gynaecologen lijken open te staan voor een gedeelde opvolging.

Conclusie: Patiënten zijn geïnteresseerd in een actieve gedeelde begeleiding waarin eerste en tweede lijn samenwerken rond hun zwangerschap. Ze vinden het belangrijk dat ze met de huisarts/vroedvrouw een nauwere therapeutische relatie kunnen aangaan en dat de zorg toegankelijk en laagdrempelig is. Ook van patiënten uit gaan stemmen op om de zwangerschap niet te overmedicaliseren. De huisartsen in de regio staan open voor een gedeelde opvolging. Hoewel ze zich over het algemeen vertrouwd voelen in de zwangerschapsbegeleiding voelen ze zich hierin door het gebruik van het zorgpad gesterkt. Het zorgpad heeft voor de huisarts veel potentiële voordelen. Hoewel de resultaten van de gynaecologen, gezien de beperkte response rate, met voorzichtigheid geïnterpreteerd moeten worden lijken ook de gynaecologen open te staan voor een gedeelde opvolging. Essentieel om het zorgpad te doen slagen, is dat patiënten voldoende op de hoogte zijn over de mogelijkheden in opvolging. Zowel huisartsen als gynaecologen gaven aan dat de kalender een handig hulpmiddel is om de patiënten hierin te informeren. Huisartsen zouden graag een gestructureerde uitleg hebben in de vorm van een brochure om de voor- en nadelen van

de verschillende opties te duiden. Kortom kan het zorgpad een gedeelde zorg voor de zwangere vrouw aantrekkelijker, efficiënter en kwaliteitsvoller maken voor alle betrokken partijen.